

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–квітень 2015 року

Промисловість

Індекс промислової продукції у квітні 2015р. порівняно з попереднім місяцем та квітнем 2014р. становив відповідно 88,7% та 67,8%, за підсумками січня–квітня 2015р. – 76,8%.

У добувній промисловості та розробленні кар'єрів порівняно з січнем–квітнем 2014р. індекс промислової продукції становив 76%, переробній – 74,9%, постачанні і розподіленні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 88,2%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів у січні–квітні 2015р. порівняно з січнем–квітнем 2014р. обсяг виробництва продукції скоротився на 24%, у т.ч. у добуванні руд кольорових металів – на 33,6%.

На підприємствах переробної промисловості у січні–квітні 2015р. порівняно з січнем–квітнем 2014р. індекс промислової продукції становив 74,9%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів випуск промислової продукції порівняно з січнем–квітнем 2014р. зменшився на 33%, у т.ч. у виробництві олії та тваринних жирів – на 38,7%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 25,8%, інших харчових продуктів – на 12,4%, м'яса та м'ясних продуктів – на 10,7%, молочних продуктів – на 6,9%. Водночас у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості обсяги продукції збільшилися на 13,9%.

У січні–квітні 2015р. порівняно з січнем–квітнем 2014р. спостерігалось скорочення виробництва олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій на 98580 т, олії соняшnikової та її фракцій, рафінованої – на 6681 т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій – на 2108 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 1877 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао – на 677 т, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 433 т, виробів ковбасних – на 336 т, круп – на 189 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 122 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, овець, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 26 т, сирів жирних – на 11 т, пряників та виробів аналогічних – на 9 т, тортів – на 8 т. Водночас зросло виробництво борошна на 4559 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 238 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 23 т.

На підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності індекс промислової продукції у січні–квітні 2015р. становив 98,4%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 92,1%, машинобудуванні – 90,2%, на підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 82,1%, у виробництві хімічних речовин і

хімічної продукції – 81,2%, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 74,1%.

У **виробництві, передачі та розподіленні електроенергії** індекс промислової продукції у січні–квітні 2015р. становив 88,6%.

Сільське господарство

У січні–квітні 2015р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з січнем–квітнем 2014р. склав 96,3%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 91,6%, у господарствах населення – 98%.

Проведення весняно-польових робіт. За розрахунками, станом на 1 травня 2015р. господарствами всіх категорій ярі культури (з урахуванням пересіву по загиблих озимих і багаторічних травах) посіяно на площі 562,7 тис.га, що на 12,5% менше площ посіву на початок травня 2014р., з них по ярому клину – 551 тис.га (на 14,2% менше), по загиблих озимих і багаторічних травах – 11,7 тис.га (в 12,6 р.б.).

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) по ярому клину в усіх категоріях господарств посіяно на площі 72,5 тис.га, що на 0,1% більше порівняно з відповідною датою 2014р., з них ячменю – 57,4 тис.га (на 2,2% менше). Під урожай поточного року зменшено площі під посівами зернової кукурудзи (на 8,6%), цукрових буряків (на 11,3%), соняшнику (на 24,7%), ріпаку ярого (у 2,3 раза), сої (на 8,7%), картоплі (на 22,5%) та овочів відкритого ґрунту (в 1,5 раза).

Загальна площа посівів ярів культур збільшена в 6 районах області, найсуттєвіше – Кіровоградського (на 30,2%), Маловисківського (на 21,2%) та Знаменського (на 21,1%). Найбільше скорочення площ посівів зафіксовано в Долинському (у 2,2 раза), Петрівському (в 1,7 раза), Світловодському (в 1,6 раза), Новгородківському та Ульяновському (в 1,5 раза) районах.

У структурі ярого клину зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) становлять – 12,9% (торік – 11,3%), кукурудза на зерно – 34,9% (33,4%), соняшник на зерно – 28,7% (33,4%), цукрові буряки (фабричні) – 2,4% (2,3%), соя – 8,1% (7,7%), картопля та овочі – 7% (8,2%) посіяних площ.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) збереглося 339,7 тис.га озимих на зерно та зелений корм (включаючи ріпак), посіяних восени 2014р., у т.ч. 312,5 тис.га озимих на зерно. Загибель озимини у зимово-весняний період становила 8,1% до площі посіву, у т.ч. озимих на зерно – 4,9% (торік відповідно 1,3% та 0,9%).

Тваринництво. Виробництво м'яса усіма категоріями господарств у січні–квітні 2015р. склало 24,3 тис.т та залишилося на рівні січня–квітня 2014р. У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 84,1% (у січні–квітні 2014р. – 83,1%), великої рогатої худоби – 13,4% (16,5%), птиці всіх видів – 2% (0,1%).

В аграрних підприємствах (крім малих) обсяг вирощування худоби та птиці у січні–квітні 2015р. становив 6857,6 т, що на 1% менше ніж у січні–квітні 2014р., у т.ч. великої рогатої худоби – 1146,1 т (на 0,5% менше), свиней – 5597,2 т (на 1% менше), птиці – 90,6 т (на 5,8% менше). Середньодобові

прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі збільшилися на 8,7% та становили 498 г, свиней – зменшилися на 3,9% (396 г). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 108,2% (у січні–квітні 2014р. – 106,7%).

Загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–квітні 2015р. збільшився порівняно з січнем–квітнем 2014р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 8 районів, значно – Кіровоградського (в 1,5 раза) та Новоукраїнського (на 29%) районів.

У січні–квітні п.р. загальне виробництво молока порівняно з відповідним періодом 2014р. зменшилося на 4,9% і склало 86,3 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 10,1% (15,2 тис.т), господарствах населення – на 3,7% (71,1 тис.т).

Виробництво молока збільшилося в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 6 районів області, значно – Світловодського (на 16,6%) та Ульяновського (на 14,2%) районів.

Порівняно з січнем–квітнем 2014р. в аграрних підприємствах (крім малих) середній надій молока від корів, які були на початок 2015р., зменшився на 61 кг (на 3,7%) і становив 1577 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) Новгородківського (2060 кг), Олександрійського (1944 кг), Олександрівського (1811 кг), найнижча – Компаніївського (611 кг), Маловисківського (704 кг), Устинівського (780 кг) районів.

Загальне виробництво яєць від птиці всіх видів у січні–квітні 2015р. порівняно з січнем–квітнем 2014р. зменшилося на 6,8% і склало 136,6 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – в 1,6 раза (28 млн.шт.), господарствах населення – зросло на 6,1% (108,6 млн.шт.). Несучість курей-несучок у січні–квітні 2015р. склала 99 яєць та залишилась на рівні січня–квітня 2014р. Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 9 районів області.

Загальна чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 132,7 тис. голів (на 10,6% менше ніж на 1 травня 2014р.), у т.ч. корів – 61,6 тис. голів (на 6,4% менше), свиней – 267,7 тис. голів (на 1,5% менше), овець та кіз – 56,1 тис. голів (на 7,6% менше), птиці – 4254,9 тис. голів (на 3,2% менше).

В аграрних підприємствах (крім малих) порівняно з показниками на 1 травня 2014р. зменшилася чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 7,2%, у т.ч. корів – на 5,8%, овець та кіз – на 13,1%, птиці – в 1,6 раза, свиней – збільшилася на 6%.

На початок травня 2015р. населенням утримувалося 78,2% загальної чисельності великої рогатої худоби (на 1 травня 2014р. – 79%), у т.ч. корів – 83,3% (83,4%), свиней – 49,6% (53,1%), овець і кіз – 88,1% (87,3%), птиці всіх видів – 87,6% (80,6%).

В аграрних підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, станом на 1 травня 2015р. було в наявності кормів усіх видів 35 тис.т корм.од, що на 3,1% менше ніж на 1 травня 2014р., у т.ч. концентрованих – 16,3 тис.т корм.од (на 5,6% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби

припадало по 4,8 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 2,2 ц корм.од (на 1 травня 2014р. відповідно 4,5 ц та 2,2 ц корм.од).

За січень–квітень 2015р. аграрними підприємствами (крім малих) отримано дотацій на продукцію тваринництва, яка реалізована переробним підприємствам, на суму 225,5 тис.грн., у т.ч. за худобу – 2,1 тис.грн., за молоко – 223,4 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–квітень п.р. порівняно з відповідним періодом 2014р. збільшився в 1,5 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,6 раза, продукції тваринництва – на 14%.

Порівняно з січнем–квітнем 2014р. загальні обсяги продажу худоби та птиці збільшили аграрні підприємства (крім малих) 9 районів, з них значно – Олександрівського (в 1,5 раза), Новоукраїнського (на 19,2%) та Онуфріївського (на 18,6%) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшили сільськогосподарські підприємства (крім малих) 8 районів, з них суттєво – Олександрівського, Добровеличківського, Маловисківського та Онуфріївського районів.

Продаж яєць збільшено підприємствами Компаніївського, Петрівського та Ульяновського районів із 6 районів області, які займалися реалізацією яєць.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) за всіма напрямками реалізації за січень–квітень 2015р. порівняно з відповідним періодом 2014р. зросли в 1,9 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 2 рази, тваринництва – на 32,6%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. Станом на 1 травня 2015р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур було в наявності 899,9 тис.т зерна (в 1,8 р.б. ніж на 1 травня 2014р.), у т.ч. 305,4 тис.т пшениці, 68,7 тис.т ячменю, 500,5 тис.т кукурудзи, 1,1 тис.т жита. Безпосередньо у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) зберігалось 635,8 тис.т зерна (у 2 р.б.), у т.ч. 207,6 тис.т пшениці, 344,1 тис.т кукурудзи, 65,6 тис.т ячменю, 0,8 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 264,1 тис.т зерна (в 1,5 р.б.), у т.ч. зернозберігаючі – 220,1 тис.т (в 1,5 р.б.).

Запаси насіння соняшнику становили 246 тис.т (в 1,8 раза менше ніж на 1 травня 2014р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 175,3 тис.т (на 30,7% більше), на підприємствах, що здійснюють його зберігання та переробку – 70,7 тис.т (у 4,2 раза менше).

Будівництво

За січень–квітень 2015р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 69,1 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–квітні 2015р. порівняно з відповідним періодом 2014р. становив 46,6%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились наступним чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 68,1% загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонту (13,5% та 18,4% відповідно).

За січень–березень 2015р. в області прийнято в експлуатацію 11,3 тис.м² загальної площі житла, що в 1,7 раза більше ніж за січень–березень 2014р. Усе житло прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках.

Обсяги прийнятого житла зросли в усіх містах обласного значення та 6 районах області, з них найбільше – в містах Олександрії (у 17 разів), Кіровограді (у 2,3 раза) та Петрівському районі (в 1,8 раза).

За січень–березень 2015р. прийнято в експлуатацію 93 квартири. Середній розмір квартири становить 121,6 м² загальної площі, при цьому в міських поселеннях – 120 м², у сільській місцевості – 128 м² загальної площі.

Крім цього, прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 0,2 тис.м².

Серед інших об'єктів соціальної сфери прийнято в експлуатацію медичний центр на 30 відвідувань за зміну в м.Кіровограді та дошкільний заклад на 13 місць у с.Веселівка Кіровоградського району.

За січень–березень 2015р. завершено будівництво й прийнято в експлуатацію ряд виробничих об'єктів і потужностей, серед яких гідроелектростанція потужністю 0,13 тис.кВт, лінії електропередачі протяжністю 0,65 км, волоконнооптичні лінії зв'язку – 3,4 км, місцеві трубопроводи для транспортування газу – 2,09 км, місцеві каналізаційні мережі – 1,15 км, склади, адміністративні будівлі, магазини, церкви, котельні, станція біологічного очищення стічних вод, берегоукріплювальні споруди та інші.

Прийнято в експлуатацію також будівлі для потреб сільського господарства, зокрема тваринницький комплекс по вирощуванню і відгодівлі свиней – на 12 тис. голів, приміщення для великої рогатої худоби – на 250 скот. місць, зерносклади механізовані – на 31 тис.т одночасного зберігання, зерноочисні та зерноочисно-сушильні пункти – на 37 тис.т, навіс для зберігання мінеральних добрив – на 120 т та інші.

Транспорт та зв'язок

У січні–квітні 2015р. підприємствами транспорту перевезено 2873 тис.т вантажів, що на 1,5% менше ніж у січні–квітні 2014р., вантажооборот збільшився на 14,2% і склав 9907,9 млн.ткм.

Залізницею у січні–квітні п.р. перевезено 1470,8 тис.т вантажів, що на 11,3% менше ніж у січні–квітні 2014р. Зменшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: кам'яного вугілля (на 88,9%), нафти і нафтопродуктів (на 45,1%), лісових вантажів (на 33,3%), брухту чорних металів (на 24,2%), зерна і продуктів перемолу (на 14,7%) та будівельних матеріалів (на 1,1%). Вантажооборот залізничного транспорту у січні–квітні 2015р. склав 9664,9 млн.ткм, що на 14,1% більше ніж у січні–квітні 2014р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–квітні 2015р. перевезено 1400,5 тис.т вантажів, що на 11,5% більше січня–квітня 2014р., вантажооборот збільшився на 19,3% і становив 242,4 млн.ткм.

Авіаційним транспортом у січні–квітні 2015р. перевезено 1,7 тис.т вантажів, що на 9,9% більше ніж у січні–квітні 2014р., вантажооборот збільшився на 1,7% і становив 0,6 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у січні–квітні 2015р. перевезено 18,9 млн. пасажирів, що на 11,8% більше ніж у січні–квітні 2014р., пасажирооборот збільшився на 6,9% і склав 299,2 млн.пас.км.

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезення пасажирів 11 територій, пасажирооборот – 9 територій, знизили ці показники 11 та 13 територій відповідно.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 76 дорожньо-транспортних пригод, що на 14,6% менше ніж у січні–квітні 2014р., внаслідок чого загинуло 19 та поранено 81 особа (що відповідно на 13,6% та на 18,2% менше січня–квітня 2014р.).

У I кварталі 2015р. підприємствами операторами, провайдерами телекомунікацій та поштового зв'язку **реалізовано послуг зв'язку** на суму 197,5 млн.грн., що на 71,2% більше ніж у I кварталі 2014р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (72,2%), комп'ютерного (8%), телефонного міського (7,3%) та поштового (7,1%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за I квартал 2015р. склав 160,3 млн.грн., що майже у 2 рази більше ніж у I кварталі 2014р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 81,2% проти 70,7% у I кварталі 2014р.

Зовнішньоекономічна діяльність

За I квартал 2015р. обсяг **експорту товарів** склав 114,3 млн.дол. США, імпорту – 28,6 млн.дол. Порівняно з I кварталом 2014р. експорт скоротився на 37,3%, імпорт – на 43,1%. Позитивне сальдо становило 85,7 млн.дол. (за I квартал 2014р. – 132 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (43,8 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (21,3 млн.дол.), зернові культури (13,8 млн.дол.), механічні машини (10,6 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 4,00 (за I квартал 2014р. – 3,63).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 86 країн світу.

У цілому область експортувала товари до 70 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 24,9 млн.дол., або 21,8% від загального обсягу експорту, та зменшився порівняно з I кварталом 2014р. на 22,5%.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Нідерландів, Румунії, Іспанії, серед інших країн – до Об'єднаних Арабських Еміратів, Туреччини, Єгипту, Лівану, Ізраїлю. Водночас зменшилися поставки до Китаю, Польщі, Індії, Російської Федерації.

Найсуттєвіші експортні поставки здійснювались до Туреччини – 16,7% від загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження, залишки і відходи харчової промисловості, чорні метали), Білорусі – 10,5% (залишки і відходи харчової промисловості, механічні машини), Російської Федерації – 10,2% (механічні машини, мінеральні продукти), Єгипту

– 9,2% (жири та олії тваринного або рослинного походження, продукти рослинного походження), Індії – 8,4% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Китаю – 5,7% (жири та олії тваринного або рослинного походження, механічні машини).

За I квартал 2015р. з області було експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 45,2 млн.дол., готових харчових продуктів – на 24 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 17,6 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 14,7 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 53 країн-партнерів. Імпорт товарів із країн ЄС становив 9,3 млн.дол., або 32,5% від загального обсягу, та зменшився проти I кварталу 2014р. на 44,9%.

Імпортні поставки порівняно з I кварталом 2014р. зросли з Великої Британії, Китаю, Франції, скоротилися – з Білорусі, Німеччини, Індонезії, Малайзії, США.

Найбільші надходження здійснювались з Китаю – 19,6% загального обсягу імпорту (різні промислові товари, взуття, текстильні матеріали та текстильні вироби), Російської Федерації – 12,9% (палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, недорогі матеріали та вироби з них, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них), Туреччини – 11,7% (продукти рослинного походження), США – 10,7% (засоби наземного транспорту, крім залізничного).

За I квартал 2015р. в область надійшло засобів наземного транспорту, крім залізничного, на суму 5,2 млн.дол., механічних машин – на 3,8 млн.дол., різних промислових товарів – на 2,8 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 2,3 млн.дол., мінеральних продуктів – на 2,1 млн.дол.

У I кварталі 2015р. загальні обсяги **експорту послуг** склали 8,8 млн.дол. США, **імпорту** – 7,4 млн.дол. та порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшилися в 1,6 раза та на 1,2% відповідно. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 1,3 млн.дол. (у I кварталі 2014р. від’ємне сальдо – 1,7 млн.дол.).

Підприємства та організації області у I кварталі 2015р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами 63 країн світу.

Обсяг експортних операцій з країнами Європейського Союзу порівняно з I кварталом 2014р. збільшився в 1,5 раза і становив 1,1 млн.дол. (12,1% загального обсягу експорту області). Імпорт послуг з цих країн зменшився на 12,7%, обсяг склав 4,7 млн.дол. (63,4% загального обсягу імпорту області).

Найбільшим споживачем послуг були США (82,2% загального обсягу експорту послуг). Основними країнами-імпортерами послуг були Німеччина (26% загального обсягу імпорту послуг), США (25,9%), Кіпр (20%).

Обсяг **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу), унесених в економіку області з початку інвестування, становив 69,3 млн.дол. США., що на 15,4% менше обсягів інвестицій на початок 2015р., та в розрахунку на одну особу населення склав 70,9 дол. З країн ЄС унесено 50,7 млн.дол. інвестицій (73,2% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 18,6 млн.дол. (26,8%).

Інвестиції надійшли з 34 країн світу, з них 17 країн Європейського Союзу. До четвірки основних країн-інвесторів, на які припадає 84,1% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Велика Британія – 18,5 млн.дол., Нідерланди – 15,1 млн.дол., Кіпр – 14,2 млн.дол. та Російська Федерація – 10,5 млн.дол.

Найбільші обсяги інвестицій зосереджені на підприємствах промисловості – 42,2 млн.дол. (60,9% загального обсягу), сільського, лісового та рибного господарства – 6,2 млн.дол. (9%), організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном – 4,9 млн.дол. (7%), діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 4,8 млн.дол. (7%) та підприємствах оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 4,3 млн.дол. (6,3%).

Заборгованість підприємств області за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (борговими інструментами) перед прямими іноземними інвесторами на 1 квітня 2015р. становила 13,9 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) на 1 квітня 2015р. становив 83,2 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу, з урахуванням його курсової різниці, на 1 квітня 2015р. склав 89,2 тис.дол.

Наукова та науково-технічна діяльність

У 2014р. 14 організацій (підприємств) області виконували наукові та науково-технічні роботи, що на 7,7% більше попереднього року. Частка організацій, які виконували дослідження і розробки у галузі технічних наук, склала 57,2%, природничих – 35,7%, суспільних – 7,1%.

Чисельність працівників основної діяльності наукових організацій (підприємств) склала 458 осіб, з них 375 (81,9%) працювало у підприємницькому секторі, 64 (14%) – у державному секторі, 19 (4,1%) – у секторі вищої освіти. Науковою і науково-технічною діяльністю займалось 296 (64,6%) дослідників, 74 (16,2%) – техніки, допоміжний персонал склав 63 особи (13,8%), 25 осіб (5,4%) – інші працівники. Науковий ступінь доктора наук мали 3 особи, кандидата наук – 31 особа.

Основним джерелом фінансування наукових та науково-технічних робіт були власні кошти підприємств та організацій, їх обсяг у 2014р. становив 25,5 млн.грн. проти 25,3 млн.грн. у 2013р.

Обсяг фінансування витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт за рахунок держбюджету у 2014р. склав 7,4 млн.грн. Найбільше за рахунок коштів держбюджету були профінансовані організації галузевого сектору – 4,5 млн.грн. та наукові установи академічного сектору – 2 млн.грн. Значний обсяг коштів держбюджету (88%) направлений на наукові та науково-технічні роботи в галузі природничих наук.

У 2014р. загальний обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами наукових організацій, становив 33,9 млн.грн. Найбільша його частка (74,6%) припадала на науково-технічні розробки (у 2013р. – 81,6%).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–квітень 2015р. становив 6290,1 млн.грн., що на 16,1% менше обсягу січня–квітня 2014р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність із роздрібною торгівлю за січень–квітень 2015р. склав 2505,3 млн.грн., що у порівнянних цінах на 23,3% менше обсягу січня–квітня 2014р.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін в області у квітні 2015р. порівняно з березнем 2015р. становив 114,3%, з початку року – 135,3%.

Істотним чинником, що вплинув на загальний показник інфляції у квітні, було суттєве підвищення тарифів на природній газ у 5,5 раза та електроенергію на 33,5%. Це призвело до зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому у 2 рази.

На споживчому ринку в квітні 2015р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 4,4%. Найбільше (на 38,9–13,2%) подорожчали морква, капуста, маргарин, шоколад, олія соняшникова та оливкова. На 9–1,5% зросли ціни на рис, буряк, макаронні вироби, кондитерські вироби з цукру, хліб, м'ясо та м'ясопродукти, кондитерські вироби з борошна, фрукти, інші продукти харчування, сири, масло, продукти переробки зернових, рибу та продукти з риби, кисломолочну продукцію, сметану. Водночас на 23,4–8,1% знизилися ціни на огірки, цукор, яйця.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 1,6% у т.ч. алкогольні напої – на 3,1%, тютюнові вироби – на 0,9%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 3,5%, за рахунок подорожчання фармацевтичної продукції – на 4,9% та амбулаторних послуг – на 2,7%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 2,9% пов'язано зі здешевленням автомобілів на 10%, палива та мастил – на 7,1%. Водночас на 1% подорожчали транспортні послуги.

Крім того, на 12,2–4,9% підвищилися ціни на канцелярські товари, товари особистого догляду, товари для підтримки чистоти, одяг та взуття.

Доходи населення

За січень–березень 2015р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2775 грн., що на 8,7% вище відповідного показника 2014 року.

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці спостерігався у працівників підприємств з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування, виробництва електричного устаткування, транспорту, складського господарства, виробництва

електричного устаткування, фінансової та страхової діяльності, лісового господарства та лісозаготівлі, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,3–1,6 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сфері тимчасового розміщування й організації харчування, поштової та кур'єрської діяльності, будівництві, сферах творчості, мистецтва та розваг, операцій з нерухомим майном, адміністративного та допоміжного обслуговування, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги, сільському господарстві, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, освіті, сферах наукових досліджень та розробок. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах економічної діяльності до середнього по області становило 54,4–92,5%.

У січні–березні 2015р. порівняно з січнем–березнем 2014р. спостерігалось зменшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 20,7% (у січні–березні 2014р. порівняно з січнем–березнем 2013р. – збільшення на 4,7%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–березня 2015р. збільшилася на 11,9% і на 1 квітня 2015р. становила 34,8 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на 1 квітня 2015р. становив 6,4% фонду оплати праці, нарахованого за березень 2015р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–березня 2015р. збільшилася на 5,7 млн.грн. (в 1,9 раза) і на 1 квітня 2015р. становила 12,4 млн.грн. або 35,7% загальної суми боргу по області.

Упродовж січня–березня 2015р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, збільшилася на 23,4% і на 1 квітня 2015р. становила 2,4 тис. осіб або 1,3% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 5,2 тис.грн., що в 1,8 раза більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за березень 2015р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів на 1 квітня 2015р. становила 130,1 тис.грн., у т.ч. за рахунок коштів місцевого бюджету – 127,4 тис.грн.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, упродовж січня–березня 2015р. зменшилася на 8,4% і на 1 квітня 2015р. становила 22,4 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (75,4%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2012–2014рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 квітня 2015р. відсутня.

У січні–березні 2015р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 21899

домогосподарств, з них у міській місцевості – 13179, сільській – 8720 домогосподарств.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 19036 домогосподарствам, що становило 86,9% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 11871 домогосподарству, сільській місцевості – 7165 домогосподарствам.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–березні 2015р. склала 2254,2 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 1950,5 тис.грн., сільській місцевості – 303,7 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у березні 2015р. становив 87,4 грн. (у лютому 2015р. – 95,1 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–березні 2015р. нараховано коштів у сумі 48900,7 тис.грн., перераховано – 34284,2 тис.грн. (75,7% суми отриманих населенням субсидій).

У березні 2015р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 11,7% загальної кількості домогосподарств області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–березні 2015р. звернулося 14645 домогосподарств, у т.ч. в міській місцевості – 6258, сільській – 8387 домогосподарств.

Призначено субсидії 12032 домогосподарствам (82,2% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 5394 домогосподарствам у міській місцевості та 6638 домогосподарствам у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 16309,1 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 8250,5 тис.грн., сільській – 8058,6 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одне домогосподарство у березні 2015р. становив 1288,2 грн. (у лютому 2015р. – 1316,8 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–березні 2015р. отримало 1461 домогосподарство на суму 2035,5 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 квітня 2015р. становила 14599,7 тис.грн.

У січні–березні 2015р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 233,2 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 242,2 млн.грн., що становило 103,8% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 квітня 2015р. склала 144,4 млн.грн., термін якої у березні становив 1,9 місяця.

У березні 2015р. мали борг за 3 місяці та більше: з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 22,9% власників особових рахунків, за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 22,5%, газопостачання –

11,4%, централізоване водопостачання та водовідведення – 9,9% та вивезення побутових відходів – 9,2%.

Населенням області у березні 2015р. сплачено за спожиту електроенергію 27,8 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець березня 2015р. становила 8,4 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець квітня 2015р. перебувало 19,4 тис. безробітних громадян області, що на 9,5% менше ніж на кінець березня. Допомогу по безробіттю отримували 70,3% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець квітня 2015р. становив 3,26% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 3,14%, у сільській місцевості – 3,49%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, на кінець квітня 2015р. становила 1,5 тис. проти 2,7 тис. на кінець березня.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець квітня 2015р. становило 13 осіб проти 8 осіб на кінець березня.

За сприяння державної служби зайнятості в квітні 2015р. було працевлаштовано 3,6 тис. осіб.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу в квітні п.р., 31,3% становили жінки, 33,2% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з березнем 2015р. збільшилась на 4,4 в.п. і в квітні становила 14,8% громадян, які мали статус безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю в квітні 2015р., становила 16,2 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1089 грн., що дорівнює 89,4% законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати.

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 квітня 2015р., за оцінкою, становила 978,7 тис. осіб.

За січень–березень 2015р. чисельність населення скоротилася на 1906 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 1982 особи. Водночас спостерігався міграційний приріст населення, який склав 76 осіб.

Порівняно з січнем–березнем 2014р. обсяг природного скорочення збільшився на 127 осіб (на 6,8%) або з 7,7 до 8,2 особи у розрахунку на 1000 наявного населення.

Порівняно з січнем–березнем 2014р. зменшилась кількість народжених на 173 дитини (на 6,6%).

У січні–березні 2015р. **міграційний приріст** населення становив 0,32 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у січні–березні 2014р. – міграційне скорочення 1,35 особи).

Порівняно з січнем–березнем 2014р. зменшилась кількість осіб, що зареєстрували постійне місце проживання в області (на 6,2%), та кількість вибулих (на 18,8%).

Охорона навколишнього природного середовища

У 2014р. у повітряний басейн області від стаціонарних джерел забруднення підприємств та організацій надійшло 11,8 тис.т забруднюючих речовин, що на 3,9 тис.т (на 24,9%) менше ніж у 2013р.

У середньому від діяльності одного підприємства у повітря надійшло 56,5 т забруднюючих речовин. У розрахунку на 1 км² припадає 480,1 кг викидів забруднюючих речовин, на одну особу – 12 кг.

У 2014р. найбільше викинуто в атмосферне повітря речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (25,8%) та оксиду вуглецю (20,3%).

Із загальної кількості забруднюючих речовин викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, становили відповідно 1,7 тис.т та 0,1 тис.т. Крім того в атмосферу надійшло 963,1 тис.т діоксиду вуглецю, який також має парникову дію.

Основними забруднювачами довкілля області є підприємства, які здійснюють виробництво чавуну, сталі та феросплавів (28,7% загального обсягу забруднюючих речовин), олії та тваринних жирів (14,4%), а також підприємства, які здійснюють діяльність у сфері трубопровідного транспорту (16,5%).

Протягом 2014р. витрати підприємств, організацій та установ області на охорону навколишнього природного середовища склали 105,2 млн.грн., з них витрати на охорону навколишнього природного середовища, пов'язані з експлуатацією та обслуговуванням засобів природоохоронного призначення, склали 81 млн.грн. або 77%, інвестиції в основний капітал, направлені на будівництво і реконструкцію природоохоронних об'єктів, придбання обладнання для реалізації заходів екологічного спрямування – 24,2 млн.грн. або 23%.

Найбільша частка витрат на охорону навколишнього природного середовища здійснюється підприємствами, які здійснювали забір, очищення та постачання води (60% загального обсягу витрат), виробництво олії та тваринних жирів (8,6%), проводять діяльність у сфері державного управління загального характеру (6%).

Протягом 2014р. підприємствами, організаціями, установами області фактично сплачено екологічного податку на суму 6,4 млн.грн., що становило 89,4% загальної суми пред'явленого до сплати податку, тоді як у 2013р. цей показник складав 88,5%.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури області протягом січня–квітня 2015р. обліковано 7617 кримінальних правопорушень (на 36,8% більше ніж у січні–квітні 2014р.), з числа яких 7491 – виявлено органами внутрішніх справ, 122 – органами прокуратури, 23 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та 9 – органами безпеки.

Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів тяжкі та особливо тяжкі склали 35,3%.

У загальній кількості злочинів 74,9% становили злочини проти власності, 9,3% – злочини проти життя та здоров'я особи, 2,9% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 2,7% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,1% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 1,6% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,3% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,2% – злочини проти правосуддя.

Протягом січня–квітня 2015р. обліковано 6 згвалтувань і замахів на згвалтування (у 3 рази більше ніж у січні–квітні 2014р.), 19 очевидних умисних вбивств і замахів на вбивство та 23 умисних тяжких тілесних ушкодження (відповідно на 9,5% та 39,5% менше ніж у січні–квітні 2014р.). Порівняно із січнем–квітнем 2014р. кількість випадків хабарництва (11) зменшилася на 35,3%, проте кількість випадків крадіжок (4638) та розбоїв (36) збільшилися у 1,7 раза, шахрайств (651) – у 1,6 раза та грабежів (152) – на 32,2%.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 10 осіб, які скоїли злочини у складі 3 організованих груп (злочинних організацій); закінчено 3 кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–квітень 2015р. становила 5554 особи (на 32,1% більше ніж у січні–квітні 2014р.), з числа яких 2313 жінок, 571 особа похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 45 – неповнолітніх та 18 – дітей до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (78,2%) від крадіжок та шахрайств – відповідно 3769 та 577 осіб, серед яких 42,5% – жінки (1846 осіб).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 56 осіб, з яких 15 осіб (26,8%) загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 58 осіб, з яких 13,8% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 50% – вбито.

Серед виявлених осіб, які вчинили злочини (1018), 31,5% раніше вже ставали на злочинний шлях, з них майже кожний третій мав незняту або непогашену судимість, 15,9% вчинили злочин у групі, 16,2% знаходилися у стані алкогольного сп'яніння; 10,7% – жінки, 6,3% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 52%, безробітних – 26,7%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області